

שאלה תי"ח

שאלה תי"ט

שאלה

אנכי העבד זכני השי"ת וקבעתי דירתי בארץ הקדושה תוב"ב צפת תוב"ב והנה רחוק מן העיר באיזה שעות יש מקום אחד אשר גם הוא מארץ ישראל שיש בו פרדסים ונמצאים שם פירות חשובים טובים ומתוקים ומשובחים במאד מאד אשר גם בשאר ארצות המגדלות פירות טובים יש לפירות אלו שבת ויתרון והגני ושאל ממעכ"ת אם ארצה לילך בזמן גידול הפירות למקום ההוא ואשב שם איזה ימים כדי לאכול מפירות הטובים שבו אם יש בזה איזה פקפוק ממידת חסידות ללכת ממקום למקום מהלך איזה שעות בשביל אכילה והנאה של מותרות הגוף כי כל אכילה זו היא בכלל מותרות נחשב או"ד שרי גם לפי מידת חסידים משום חיוב ארץ ישראל כי פירות הם של א"י ויש מצוה בהליכה לשם לאכול מפירות החשובים של א"י. יורנו המורה לצדקה ושכמ"ה.

שאלה

אחד נהג שלא ישיח שיחה בטלה ביום שבת והנה פעם אחת נתארח אצלו ת"ח בליל שבת והיה יודע תאורח המנהג של בעה"ב בשיחה בטלה בשבת והביאו לפניו תבשיל חמוץ מבושל במי רמונים חמוצים. שאל האורח באיזה מין חמוץ מבושל זה א"ל המשרת מבושל במי רמונים ענה בעה"ב ואמר כ"כ יש כח במי רמונים לחמץ א"ל האורח לבעה"ב מאחר שאתה נזהר שלא תשיח בשבת שיחה בטלה לא יפה עשית שדברת עתה דברים אלו ועברת על מנהגך שגם דברים אלו שדברת הם בכלל שיחה בטלה וצריך אתה להשמר גם בזה ועתה בעה"ב הגו' שואל אם יפה הורה החכם שגם דברים כאלו הם בכלל שיחה בטלה כדי שישמור לשונו מכאן ולהבא בכיוצא בזה מאחר שקבל עליו להתנהג בזה ביום שבת אע"פ שהוא מדת חסידות נעשה עליו נדר. לכן יורנו המורה לצדקה ושכמ"ה.

תשובה

איתא בגמרא דחולין דף קי"א ע"ב בדין ג"ט בר ג"ט דרב אוסר וקאמר בגמרא והא דרב לאו בפירושא אתמר אלא מכללא אתמר דרב אקלע לבי רב שימי בר חייה בר בריה חש בעיניו עבדו ליה שייפא בצעא בתר הכי רמו ליה בשולא בגווה טעים ליה טעמא דשייפא אמר יהיב טעמא כולי האי ע"ש ומקשים איך מוכיח מדיבור זה דין ג"ט בר ג"ט בעלמא לאיסורא דהילמא רב מלתא בעלמא קאמר ומתריצים כי ידוע אחת ממדות טובות שמנו לרב הוא שלא היה שח שיחה בטלה וכן כתב הרמב"ם ז"ל בה' דעות פ"ד אמרו על רב תלמיד רבינו הקדוש שלא שח שיחה בטלה מימיו ע"ש ולהכי שפיר דייק השומע מדבריו אלו לענין דינא דאם אין כונת רב להשמיענו בד"ו לענין דינא הו"ל שיחה בטלה והוא לא שח שיחה בטלה על כן מוכרח אתה לומר שכיון רב בדברים אלו לאשמעינן לענין דינא בדין ג"ט בר ג"ט עכ"ד ז"ל וא"כ השתא ממילא תבין שיפה הוכיח החכם את בעה"ב דודאי כיון דאין כונת בעה"ב לומר בזה איזה צורך של דין הוי דברים אלו שיחה בטלה

תשובה

גם לפי מדת חסידים לית בהא פקפוק וחשש דכן מצינו בגמרא דערובין דף למ"ד אמר רבב"ח כי הוה אזילנא בתריה דרבי יוחנן למיכל פירי דגנוסר כי הוינן בי מאה הוה מנקטינן לכל חד חד וחד מאה מאה ולכל מאה מנייהו לא הוה מחזיק להו צנא בת תלתא סאוי והוה אכיל להו לכולהון וכו' ע"ש הרי מפורש שהיו הולכין רבי יוחנן וסיעת מרחמיה מאה רבנן ממקום למקום כדי לאכול פירות מתוקים וטובים וכל הליכתם בשביל זה שכן מוכח מן הלשון ובודאי הם היו מכוונים בזה בשביל חיוב ארץ ישראל לאכול מפירות המתוקים וחשובים שלה. וכוונתם לש"ש והנה ודאי כולם היו חסידים וקדושים נמצא ד"ו הוא משנת חסידים ולית ביה פקפוק ולכן מאחר שגם אתה השואל כונתך לש"ש בשביל חיוב א"י ולהודות לה' על הארץ ופירותיה הטובים לך אכול בשמחה והכל הולך אחר כונת הלב. והיה זה שלום ואל שדי ה' צבאות יעזור לי.